

การพัฒนากฎหมายกองทุนการประกอบอาชีพผู้สูงอายุกับการพึ่งพาตนเอง

Legal Development in Elderly Occupational Fund and Self-Reliance

ปวริศา พลกล้า (Pawarisa Ponkla)¹

จิตาภา พรยิ่ง (Jidapa Pornying)²

¹นิสิตหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ*

Master's degree students Master of Laws Program Law Thaksin University

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาจารย์ที่ปรึกษา**

Asst. Prof. Dr., Thesis Advisor

E-mail: Fern.pawarisa@gmail.com

Received: 18 November 2023

Revised: 19 December 2023

Accepted: 22 December 2023

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากฎหมายกองทุนการประกอบอาชีพผู้สูงอายุกับการพึ่งพาตนเอง เกี่ยวกับเงื่อนไขการค้ำประกันกู้ยืมเงินกองทุนของผู้สูงอายุ เพื่อให้ผู้สูงอายุได้เข้าถึงการส่งเสริมการประกอบอาชีพ และสามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ศึกษาจากกฎหมาย หนังสือ บทความวิชาการและเอกสาร ผลการศึกษาพบว่า พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.2546 มาตรา 11 (3) รัฐให้การส่งเสริม และสนับสนุนผู้สูงอายุในการประกอบอาชีพ และมาตรา 13 ให้จัดตั้งกองทุนผู้สูงอายุ โดยเป็นเงินทุนที่รัฐบาลจัดสรรให้ส่วนหนึ่ง ส่วนประกาศคณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขอื่นที่ให้การสนับสนุนทางการเงินจากกองทุนผู้สูงอายุ พ.ศ. 2549 ข้อ 3 (4) กำหนดให้ผู้สูงอายุขอกู้ยืมเงินกองทุนประกอบอาชีพต้องมีคุณสมบัติ และมีบุคคลที่น่าเชื่อถือตามที่ผู้อำนวยการกำหนดค้ำประกัน

สำหรับประกาศในข้อกำหนดสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพ และพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ ว่าด้วยคุณสมบัติผู้กู้ยืม ผู้ค้ำประกัน และหลักเกณฑ์ในการพิจารณาให้ผู้กู้ยืมเงินกองทุนประกอบอาชีพประเภทรายบุคคล จากกองทุนผู้สูงอายุ พ.ศ. 2556 ข้อ 5 กำหนดว่าต้องมีผู้ค้ำประกันการกู้ยืมเงินโดยมีคุณสมบัติเข้าเงื่อนไขตามที่กำหนดไว้ จึงทำให้ผู้สูงอายุที่กู้ยืมเงินได้รับเงินจากกองทุนผู้สูงอายุ ซึ่งข้อกำหนดดังกล่าวเป็นเงื่อนไขและอุปสรรค ต่อการกู้ยืมเงินจากกองทุนผู้สูงอายุ ส่วนระยะเวลาการคืนเงินกองทุนผู้สูงอายุ ตามประกาศคณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ให้

การสนับสนุนทางการเงินจากกองทุนผู้สูงอายุ 2549 ข้อ 5 (3) ให้ผู้สูงอายุกู้ยืมเพื่อเป็นทุนการประกอบอาชีพ เป็นรายบุคคลคนละไม่เกิน 30,000 บาท และให้ผ่อนชำระคืนภายในระยะเวลาไม่เกิน 3 ปี โดยไม่คิดดอกเบี้ย ซึ่งไม่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป

ผู้วิจัยขอเสนอแนะให้แก้ไขเพิ่มเติมประกาศคณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขอื่นที่ให้การสนับสนุนทางการเงินจากกองทุนผู้สูงอายุ พ.ศ. 2549 เรื่องการค้ำประกัน ใน ข้อ 3 (4) และ แก้ไขเพิ่มเติม ระยะเวลาการคืนเงินกองทุนผู้สูงอายุ ข้อ 5 (3) เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

คำสำคัญ: การพัฒนากฎหมาย, กองทุนประกอบอาชีพผู้สูงอายุ, พึ่งพาตนเอง

Abstract

The purpose of the research is to study the law concerning to elderly occupational fund and self-reliance regarding the conditions of guarantors. Relevant regulations provide the way for elderly people borrowing money from the fund. The research uses qualitative research methods with the study from laws, books, articles and documents. The study found that Section 11(3) of the Elderly Act B.E.2003 provides the promotion and support of the elderly in occupation and Section 13 provides for the establishment of an elderly fund. The announcement of the Executive Committee of the Senior Citizen Fund Re: Other criteria and conditions for financial support from the Senior Citizen Fund 2006 Article 3 (4) requires that the elderly applying for an occupational loan must have qualifications and have a credible person as a guarantor approved by the Director.

According to the announcements in the regulations of the Office of Child Welfare and Protection On the qualifications of borrowers, guarantors and criteria for considering loans for individual occupational finance from the Senior Citizens Fund B.E. 2013, Clause 5 stipulates that there must be guarantors of loans with qualifications as specified to the elderly who borrows money is eligible to receive money from the Senior Citizen Fund, such requirements are both conditions and obstacles in term of loans from the Senior Citizen Fund , the refund period of the Senior Citizens' Fund, according to the announcement of the Executive Committee of the Senior Citizen Fund Re: Criteria and Conditions for Financial Support from the Elderly Fund 2006, clause 5 (3), the elderly shall be loaned to finance their individual occupation not exceeding 30,000 baht per person and shall be repaid in installments within a period not exceeding 3 years without interest charge.

Some suggestions include the amendment of the announcement of the Executive Committee of the Senior Citizen Fund Re: Criteria and Conditions for Financial Support from the Elderly Fund 2006 1) the

amendment of guarantees in Article 3(4) and 2) the amendment of the period of refund of the Senior Citizen Fund Article 5 (3) to comply with the Elderly Act B.E.2003 and the Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2560

Keywords: Legal Development, Elderly Occupational Fund, Self-Reliance

บทนำ

ปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรครั้งสำคัญ ในหลายประเทศรวมทั้งประเทศไทยกำลังเผชิญกับสังคมผู้สูงอายุ (Aging society) เนื่องจากผู้สูงอายุ (ประชากรที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป) มีแนวโน้มที่จะมีจำนวนที่เพิ่มมากขึ้น แต่ประชากรวัยเด็ก (แรกเกิด-14ปี) และประชากรวัยทำงาน (อายุ 15-59 ปี) มีสัดส่วนที่ลดน้อยลง โดยประเทศไทยก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 และในปี พ.ศ. 2564 ประเทศไทยได้ก้าวสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ (Completely aged society) จากสถิติการสำรวจประชากรผู้สูงอายุในประเทศไทยครั้งล่าสุดในปี พ.ศ. 2565 พบว่าประชากรสูงอายุมีประมาณ 12 ล้านคน คิดเป็นจำนวนร้อยละ 18.94 ของจำนวนประชากรทั้งหมด ช่วงอายุ 60-69 ปี ประมาณ 7 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 56.25 ของผู้สูงอายุทั้งหมด ช่วงอายุ 70-79 ประมาณ 3.6 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 29.52 ของผู้สูงอายุทั้งหมด ช่วงอายุ 80 ปีขึ้นไปประมาณ 1.7 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 14.23 ของผู้สูงอายุทั้งหมด เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากปี พ.ศ. 2537 ซึ่งมีประชากรสูงอายุคิดเป็นจำนวนร้อยละ 6.8 ของจำนวนประชากรทั้งหมด (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2565) และคาดการณ์ว่าในปีพ.ศ. 2574 ประเทศไทยจะเข้าสู่สังคมสูงวัยระดับสุดยอด (Super aged society) เมื่อประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป มีสัดส่วนมากกว่าร้อยละ 20 ของประชากรทั้งหมด (กรมสุขภาพจิต, 2563) ด้วยสังคมไทยกำลังเข้าสู่ประชาคมผู้สูงวัย ในปัจจุบันหน่วยงานรัฐได้พยายามจัดตั้งศูนย์บริการผู้สูงอายุ โครงการกองทุนส่งเสริมสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชน มีการกำหนดนโยบายและแผนในทุกระดับที่เกี่ยวกับการจัดสวัสดิการให้มากขึ้น เพื่อให้เพียงพอทั่วถึงและสอดคล้องกับสถานการณ์ทางสังคม (อุบล วุฒิพรโสภณ และคณะ ,2562)

ประเทศไทยเป็นสังคมผู้สูงอายุ รัฐจึงได้มีการส่งเสริมและสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 มาตรา 11 เช่น รัฐส่งเสริมบริการทางการแพทย์และการสาธารณสุข ส่งเสริมในเรื่องการศึกษา การให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ ส่งเสริมการประกอบอาชีพหรือฝึกอาชีพที่เหมาะสม การพัฒนาตนเองและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม การจัดที่พักอาศัย และที่สำคัญคือการจ่ายเบี้ยยังชีพให้ผู้สูงอายุเป็นรายเดือนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 เพื่อเป็นหลักประกันรายได้แก่ผู้สูงอายุทุกคน โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 รัฐบาลได้จ่ายเบี้ยยังชีพให้ผู้สูงอายุ จำนวน 10,913,245 คน เป็นเงิน 82,341,036,900 บาท และมีแผนการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จำนวน 11,028,020 คน เป็นเงิน 87,580,081,200 บาท โดยจำนวนผู้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น จำนวน

114,775 คน คิดเป็นร้อยละ 1.05 และจำนวนเงินที่เพิ่มขึ้น เป็นเงิน 5,239,044,300 บาท คิดเป็นร้อยละ 6.36 (ฐานเศรษฐกิจ, 2565)

แม้รัฐจะมีการจ่ายเบี้ยยังชีพให้แก่ผู้สูงอายุทุกคน ก็ยังมีผู้สูงอายุแม้อายุจะเกิน 60 ปี แต่ยังทำงานอยู่ราว 34.5% เนื่องจากความเสื่อมสมรรถภาพทางร่างกายและจิตใจของผู้สูงอายุ กล่าวคือ ผู้สูงอายุที่พ้นวัยทำงานบางรายอาจเกิดความรู้สึกว่าตนเองไม่มีคุณค่า เกิดความรู้สึกเหงา ไม่ภาคภูมิใจ เป็นภาระ กับลูกหลาน ส่งผลให้เกิดภาวะซึมเศร้า รัฐต้องมีการจัดสวัสดิการให้ เพื่อความมีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างเสมอภาค การที่ผู้สูงอายุพึ่งพาตนเองได้ย่อมส่งผลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีสุขภาพกายและจิตที่ดี ครอบครัวมีความสุข มีหลักประกันที่มั่นคงได้รับสวัสดิการและบริการสังคม อยู่อย่างมีคุณค่า มีศักดิ์ศรี พึ่งพาตนเองได้ เป็นที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจ และมีส่วนร่วมในครอบครัว ชุมชน และสังคม มีโอกาสเข้าถึงข้อมูลและข่าวสารอย่างต่อเนื่อง รัฐต้องดำเนินการรูปแบบกองทุนให้กับผู้สูงอายุนำไปประกอบอาชีพที่เหมาะสมเพื่อช่วยเหลือผู้สูงอายุเพื่อให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ และการที่ผู้สูงอายุทำงานหาเลี้ยงชีพนั้น เป็นการสร้างหลักประกันความมั่นคงในเรื่องรายได้ให้สามารถเลี้ยงดูตนเองได้ยาวนานขึ้น และเป็นการเปลี่ยนการมองภาพผู้สูงอายุที่มองว่า “ผู้สูงอายุเป็นภาระ” ให้เป็น “ผู้สูงอายุมีคุณค่า” แม้ว่าบุตรยังคงเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญของผู้สูงอายุในปัจจุบัน แต่ก็มีความโน้มถ่วงลง อันเนื่องมาจากผลของค่านิยมที่เปลี่ยนไปของสังคมไทยที่มีบุตรน้อยลง รวมถึงการย้ายถิ่นของคนในวัยทำงาน จึงทำให้ผู้สูงอายุได้รับเงินเพื่อช่วยเหลือจุนเจือจากบุตรหลานน้อยลงไปด้วย การส่งเสริมให้ผู้สูงอายุทำงานเป็นเรื่องที่สำคัญ และการสร้างรายได้ให้กับผู้สูงอายุแล้ว การทำงานยังเป็นการส่งเสริมสุขภาพทั้งทางร่างกายจิตใจและสังคมของผู้สูงอายุ (กรมสุขภาพจิต, 2561) การประกอบอาชีพอิสระเป็นอีกทางเลือกเพื่อสร้างหลักประกันสามารถพึ่งพาตนเองได้ ไม่เป็นภาระกับครอบครัว บุตร หลาน รัฐได้มีโครงการสนับสนุนโดยจัดกองทุนผู้สูงอายุให้เพื่อเป็นทุนส่งเสริมในการประกอบอาชีพ

เมื่อพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 มาตรา 13 กำหนดให้มีการจัดตั้ง “กองทุนผู้สูงอายุ” ขึ้นในสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพเด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุน ผู้สูงอายุ ให้มีศักยภาพ ความมั่นคง และมีคุณภาพชีวิตที่ดี กองทุนผู้สูงอายุจึงเป็นองค์กรที่ช่วยเหลือ สนับสนุนให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีเพื่อส่งเสริมการกักเก็บเงินทุนประกอบอาชีพให้ผู้สูงอายุได้ใช้ศักยภาพของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ และสงเคราะห์ผู้สูงอายุตามความจำเป็นขั้นพื้นฐาน การให้ทุนประกอบอาชีพ ประเภทกู้ยืมรายบุคคล และรายกลุ่มสำหรับผู้สูงอายุ เรื่องอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติกำหนดเพื่อให้ผู้สูงอายุได้รับประโยชน์สูงสุดตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 มาตรา 11(3) ที่กำหนดให้รัฐส่งเสริมการประกอบอาชีพหรือฝึกอาชีพที่เหมาะสม โดยจัดสวัสดิการให้ผ่านกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) ที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และสนับสนุนผู้สูงอายุ โดยให้ผู้สูงอายุสามารถขอกู้ยืมเงินเพื่อประกอบอาชีพจากกองทุนผู้สูงอายุได้โดยไม่มีดอกเบี้ยโดยกำหนดให้กู้ยืมเงินได้ คนละไม่เกิน 30,000 บาทต่อคน

ปัญหาการกู้ยืมเงินของผู้สูงอายุตามประกาศคณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ เรื่อง หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขอื่นที่ให้การสนับสนุนทางการเงินจากกองทุนผู้สูงอายุ พ.ศ. 2549 ในข้อ 3 (4) กำหนดว่า หากผู้สูงอายุขอกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพ ต้องมีคุณสมบัติและมีบุคคลที่น่าเชื่อถือตามที่ ผู้อำนวยการกำหนดค้ำประกัน ซึ่งการกู้ยืมเงินของกองทุนผู้สูงอายุต้องมีผู้ค้ำประกัน โดยผู้ค้ำประกันต้อง เป็นบุคคลที่มีอายุไม่เกิน 59 ปี เป็นผู้มีรายได้หรืองานประจำ มีภูมิลำเนาตามทะเบียนราษฎรอยู่จังหวัด เดียวกันกับผู้กู้ยืม ไม่อยู่ระหว่างเป็นผู้กู้ยืมหรือไม่อยู่ระหว่างเป็นผู้ค้ำให้กับบุคคลอื่นที่ขอกู้ยืม ซึ่งเป็นการ กำหนดเงื่อนไขที่เป็นอุปสรรคในการดำเนินกู้ยืมเงินเพื่อประกอบอาชีพของผู้สูงอายุทำให้ไม่สามารถเข้าถึง กองทุนผู้สูงอายุได้

หากพิจารณาถึงนโยบายของพรรคการเมืองที่หาเสียงในปี พ.ศ. 2566 ได้กำหนดนโยบายเกี่ยวกับ กองทุนผู้สูงอายุไว้เช่น พรรคการเมืองที่หนึ่งให้กองทุนประกันชีวิต 20,000 บาท โดยไม่ต้องมีผู้ค้ำประกัน และใช้กรรมสิทธิ์ประกันชีวิต ที่รัฐบาลจัดทำให้ ค้ำประกันตัวเองเพื่อไม่เป็นภาระของลูกหลานและมี สิทธิกู้เงินเพื่อสนับสนุนให้ผู้สูงอายุสามารถพึ่งพาตัวเองได้ ส่วนพรรคการเมืองที่สอง กำหนดนโยบาย “ชมรมผู้สูงอายุ รับ 30,000 บาท ทุกหมู่บ้าน ทุกชุมชน ขยายครอบคลุมมิติอื่นๆ เพิ่มมากขึ้น เพื่อส่งเสริม คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุเกี่ยวกับการส่งเสริมอาชีพหลังวัยเกษียณ ซึ่งนโยบายของพรรคการเมือง ดังกล่าวได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของกองทุนส่งเสริมการประกอบอาชีพ (ไทยรัฐออนไลน์, 2566) เพื่อให้ผู้สูงอายุมีต้องทำงานด้านแรงงานในสถานประกอบการแต่เพียงอย่างเดียว แต่ให้สามารถประกอบ อาชีพที่พึ่งพาตนเองได้เพื่อให้ผู้สูงอายุรู้สึกมีคุณค่าและไม่ต้องเป็นภาระแก่บุตรหลาน ดังนั้น เพื่อให้ ผู้สูงอายุได้เข้าถึงกองทุนส่งเสริมการประกอบอาชีพได้ง่ายและสะดวกจึงควรลดเงื่อนไขการค้ำประกัน เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้สูงอายุสามารถพึ่งพาตนเองได้ตามเจตนารมณ์ของกองทุน ผู้สูงอายุ

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษากฎหมายกองทุนการประกอบอาชีพผู้สูงอายุกับการพึ่งพาตนเอง เกี่ยวกับเงื่อนไขการ ค้ำประกันกู้ยืมเงินกองทุนของผู้สูงอายุและกำหนดระยะเวลาการชำระคืน เพื่อให้ได้บทสรุปและ ข้อเสนอแนะทางกฎหมายเพื่อการพัฒนากฎหมายกองทุนประกอบอาชีพผู้สูงอายุกับการพึ่งพาตนเอง

บททวนวรรณกรรม

1. หลักการเกี่ยวกับกองทุนผู้สูงอายุ

พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 มาตรา 13 กำหนดให้มีการจัดตั้ง “กองทุนผู้สูงอายุ” ขึ้นใน สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพเด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายเกี่ยวกับการคุ้มครอง

การส่งเสริม และการสนับสนุน ผู้สูงอายุ ให้มีศักยภาพ ความมั่นคง และมีคุณภาพชีวิตที่ดี รวมทั้งสนับสนุน กิจกรรมขององค์กรที่ดำเนินงานเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสนับสนุนผู้สูงอายุให้มีความเข้มแข็งอย่างต่อเนื่อง

“องค์กรของผู้สูงอายุ” คือ องค์กรที่ผู้สูงอายุรวมตัวกันดำเนินการตามวัตถุประสงค์และกิจกรรม เกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุ

วัตถุประสงค์ของกองทุนผู้สูงอายุ คือ เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุให้มีศักยภาพ ความมั่นคงและมีคุณภาพชีวิตที่ดี อีกทั้งสนับสนุนกิจกรรมขององค์กร ที่ดำเนินงานเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสนับสนุนผู้สูงอายุให้มีความเข้มแข็งอย่างต่อเนื่อง โดยกิจกรรมหลักๆ ของกองทุน ได้แก่ สนับสนุนเงินอุดหนุนโครงการเพื่อส่งเสริมกิจกรรมผู้สูงอายุในลักษณะกลุ่ม ชมรม ศูนย์บริการศูนย์เอนกประสงค์ในชุมชน สนับสนุนเงินอุดหนุนโครงการสำหรับองค์กรผู้สูงอายุ องค์กรที่ ทำงานด้านผู้สูงอายุในชุมชน การให้ทุนประกอบอาชีพ ประเภทกู้ยืมรายบุคคล และรายกลุ่มสำหรับผู้สูงอายุ และเรื่องอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติกำหนดเพื่อให้ผู้สูงอายุได้รับประโยชน์สูงสุดตาม พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 (จุไรทัศน์ iewicz, 2558)

2. หลักการสวัสดิการสังคม (Social Welfare)

การดำเนินชีวิตหรือความเป็นอยู่ที่ดีมีหลักประกันถือว่าเป็นความปรารถนาสูงสุดของมนุษย์ แนวความคิดสวัสดิการสังคมจึงได้เข้ามามีบทบาทสำคัญและมีความจำเป็นในการเสริมสร้างความมั่นคง ให้ เกิดขึ้นแก่การดำรงชีวิตของประชาชนตั้งแต่แรกเกิดจนกระทั่งตายเป็นวัฏจักรชีวิต (Life Cycle) ของ คนใน สังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนที่มีขีดความสามารถจำกัดในการดำเนินชีวิตของตนเอง นอกจากนี้ยังเป็น กิจกรรมเพื่อส่งเสริมสวัสดิภาพโดยทั่วไปของประชาชนเพื่อเป็นการพัฒนาคนอันจะนำประโยชน์ไปสู่ ตนเอง ครอบครัว ตลอดจนถึงสังคมซึ่งจะส่งผลไปถึงความเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติ เป็นส่วนรวม (ภูมิ โชคเหมาะ และคณะ, 2552) สวัสดิการสังคมเกิดขึ้นบนแนวความคิดพื้นฐานของหลักต่าง ๆ ได้แก่ หลักการให้บุคคลพึ่งพาอาศัยตนเองก่อน หลักสวัสดิภาพและความมั่นคงทางเศรษฐกิจ หลักประกันโอกาส แห่งชีวิตในฐานะเป็นสมาชิกของสังคม หลักการส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชนในสังคม (จิราภรณ์ ชัยกำ, 2563)

3. ประกาศคณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขอื่นที่ให้การ สนับสนุนทางการเงินจากกองทุนผู้สูงอายุ พ.ศ. 2549

ประกาศฯ ฉบับนี้เป็นหลักเกณฑ์ที่กำหนดถึงหลักเกณฑ์การสนับสนุนเงินกองทุน เพื่อการ คุ้มครอง ส่งเสริม และสนับสนุนผู้สูงอายุ โดยมีสาระสำคัญที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ข้อ 3 คุณสมบัติของผู้ขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุน

(4) กรณีผู้สูงอายุขอกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพ ต้องมีคุณสมบัติและมีบุคคลที่น่าเชื่อถือ ตามที่ผู้อำนวยการกำหนดค่าประกัน

และต่อมา มีการปรับปรุงแก้ไข โดยให้ยกเลิกข้อ 5 วรรคหนึ่ง (3) ในประกาศคณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขอื่นที่ให้การสนับสนุนทางการเงินจากกองทุนผู้สูงอายุ พ.ศ. 2549 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(3) จ่ายเป็นเงินกู้ให้ผู้สูงอายุได้กู้ยืมเพื่อเป็นทุนการประกอบอาชีพโดยให้กู้ยืมเป็นรายบุคคลได้คนละไม่เกิน 30,000 บาท หรือกู้ยืมเป็นรายกลุ่ม ๆ ละไม่น้อยกว่า 5 คน ได้กลุ่มละไม่เกิน 100,000 บาท และให้ชำระคืนรายงวด ภายในระยะเวลาไม่เกิน 3 ปี โดยไม่คิดดอกเบี้ย ทั้งนี้ ผู้ขอกู้ยืมเงินต้องไม่ได้รับความช่วยเหลือจากแหล่งทุนอื่นหรือได้รับแต่ไม่เพียงพอ”

ดังนั้นการที่ผู้สูงอายุจะกู้ยืมจากกองทุนผู้สูงอายุเพื่อประกอบอาชีพ ผู้สูงอายุและผู้ค้ำประกันจะต้องมีคุณสมบัติ ตามที่ผู้อำนวยการส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ กำหนดไว้ โดยมีการกำหนดคุณสมบัติไว้ใน ข้อกำหนดสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ ว่าด้วย คุณสมบัติผู้กู้ยืม ผู้ค้ำประกัน และหลักเกณฑ์ในการพิจารณาให้กู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพ ประเภทรายบุคคลจากกองทุนผู้สูงอายุ พ.ศ. 2556 ข้อ 4 เป็นคุณสมบัติของผู้ขอกู้ยืมเงิน โดยผู้ขอรับการสนับสนุนเงินกู้ยืมเพื่อเป็นเงินทุนประกอบอาชีพประเภทรายบุคคลต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้ มีอายุ 60 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป มีความจำเป็นในการขอรับสนับสนุนเงินกู้ยืมประกอบอาชีพ มีความสามารถในการประกอบอาชีพในเรื่องที่ขอรับการสนับสนุน มีสภาพร่างกายแข็งแรง สามารถประกอบอาชีพได้ มีปัจจัยในการสนับสนุนการประกอบอาชีพ มีสถานที่ในการประกอบอาชีพของผู้กู้ยืมอยู่ภายในจังหวัดเดียวกันกับผู้กู้ยืมยื่นคำร้องขอกู้ยืมไว้ ไม่เป็นผู้ค้างชำระเงินกองทุนผู้สูงอายุ และข้อ 5 คุณสมบัติของผู้ค้ำประกัน คือ ผู้ค้ำประกันการกู้ยืมเงินให้แก่ผู้ขอรับการสนับสนุนกู้ยืมเพื่อเป็นทุนประกอบอาชีพประเภทรายบุคคลจากกองทุนผู้สูงอายุ ต้องมีคุณสมบัติดังนี้ ต้องมีอายุไม่เกิน 59 ปีบริบูรณ์ ในขณะที่ผู้ขอรับการสนับสนุนได้ยื่นคำขอรับการสนับสนุนเงินทุนกู้ยืมประกอบอาชีพ ประเภทรายบุคคลจากกองทุนผู้สูงอายุ เป็นผู้มิรายได้หรือเงินเดือนประจำ มีภูมิลำเนาตามทะเบียนราษฎรอยู่ในจังหวัดเดียวกับผู้ขอรับการสนับสนุนในขณะที่ผู้ขอรับการสนับสนุนได้ยื่นคำขอรับการสนับสนุนเงินกู้ยืมทุนประกอบอาชีพประเภทรายบุคคล ไม่อยู่ระหว่างเป็นผู้กู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพ ประเภทรายบุคคลหรือรายกลุ่มจากกองทุนผู้สูงอายุ ไม่อยู่ระหว่างเป็นผู้ค้ำประกันให้กับบุคคลอื่นที่ขอกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพประเภทรายบุคคลหรือรายกลุ่มจากกองทุนผู้สูงอายุ จากประกาศทั้งสองฉบับ เป็นการกำหนดเงื่อนไขที่สนับสนุนทางการเงินให้กับผู้สูงอายุได้กู้ยืมเงินเพื่อไปประกอบอาชีพและการกู้ยืมเงินต้องมีผู้ค้ำประกันและกำหนดคุณสมบัติของผู้ค้ำประกันไว้ด้วย

วิธีการวิจัย

งานวิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยแบบเชิงคุณภาพ (Qualitative research) เก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วยการวิจัยเอกสาร (Documentary research) โดยมุ่งเน้นการวิเคราะห์ข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้องเป็น

แนวคิด ทฤษฎี และหลักการ รวมทั้ง กฎหมาย 4 ฉบับ คือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 และประกาศคณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ เรื่องหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขอื่นที่ให้การสนับสนุนทางการเงินจากกองทุนผู้สูงอายุ พ.ศ. 2549 และข้อกำหนดสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ ว่าด้วยคุณสมบัติผู้กู้ยืม ผู้ค้ำประกัน และหลักเกณฑ์ในการพิจารณา และเอกสารที่เป็น หนังสือ เอกสาร บทความทางวิชาการ และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง นำมาเป็นข้อมูลสนับสนุนในการวิจัย และวิเคราะห์หาคำตอบตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการศึกษาประเด็นปัญหากฎหมาย กองทุนการประกอบอาชีพผู้สูงอายุกับการพึ่งพาตนเอง เกี่ยวกับเงื่อนไขการค้ำประกัน กู้ยืมเงินกองทุนของผู้สูงอายุ เพื่อให้ผู้สูงอายุได้เข้าถึงการส่งเสริมการประกอบอาชีพและสามารถพึ่งพาตนเองได้ พบว่า การกู้ยืมเงินของผู้สูงอายุตามประกาศ คณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ เรื่องหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขอื่นที่ให้การสนับสนุนทางการเงินจากกองทุนผู้สูงอายุประกาศ พ.ศ. 2549 ในข้อ 3 (4) กำหนดว่า “หากผู้สูงอายุขอกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพ ต้องมีคุณสมบัติและมีบุคคลที่น่าเชื่อถือตามที่ผู้อำนวยการกำหนดค้ำประกัน” ประกอบกับประกาศในข้อกำหนดสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ ว่าด้วยคุณสมบัติผู้กู้ยืม ผู้ค้ำประกัน และหลักเกณฑ์ในการพิจารณาให้ผู้กู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพประเภทรายบุคคลจากกองทุนผู้สูงอายุ พ.ศ. 2556 ข้อ 5 กำหนดเงื่อนไขการกู้ยืมเงินจากกองทุนว่า ต้องมีผู้เข้ามาค้ำประกัน โดยผู้ค้ำประกันต้องเป็นบุคคลที่มีอายุไม่เกิน 59 ปี เป็นผู้มิรายได้หรืองานประจำ มีภูมิลำเนาตามทะเบียนราษฎรอยู่จังหวัดเดียวกันกับผู้กู้ยืม ไม่อยู่ระหว่างเป็นผู้กู้ยืมหรือไม่อยู่ระหว่างเป็นผู้ค้ำให้กับบุคคลอื่นที่ขอกู้ยืม ซึ่งกำหนดเงื่อนไขที่เป็นอุปสรรคในการดำเนินกู้ยืมเงินเพื่อประกอบอาชีพของผู้สูงอายุทำให้ไม่สามารถเข้าถึงกองทุนผู้สูงอายุได้

จากการศึกษาพบว่า การพิจารณาอนุมัติจากคุณสมบัติของผู้กู้ยืมเงิน 7 ประการตามประกาศในข้อกำหนดสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ ว่าด้วยคุณสมบัติผู้กู้ยืม ผู้ค้ำประกัน และหลักเกณฑ์ในการพิจารณาให้ผู้กู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพประเภทรายบุคคลจากกองทุนผู้สูงอายุ พ.ศ. 2556 ข้อ 4 ย่อมเพียงพอแล้วในการพิจารณาอนุมัติเงินกู้ยืมกองทุนผู้สูงอายุ และการที่จะหาบุคคลใดเข้ามาค้ำประกันนั้นย่อมเป็นการยาก เนื่องจากอาจหาผู้ค้ำประกันไม่ได้ หรือหาได้แต่ผู้ค้ำประกันไม่มีคุณสมบัติเข้าเงื่อนไขตามที่กฎหมายกำหนด ส่งผลให้ผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาความเดือดร้อนด้านเงินทุนประกอบอาชีพไม่ได้รับความช่วยเหลือจากกองทุนผู้สูงอายุตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 มาตรา 11(3) ที่กำหนดให้ผู้สูงอายุมีสิทธิได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบอาชีพ เมื่อพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 มาตรา 13 กำหนดจัดตั้งกองทุนผู้สูงอายุขึ้นเพื่อเป็นทุนใช้จ่ายการส่งเสริมสนับสนุนผู้สูงอายุให้มีศักยภาพความมั่นคงและมีชีวิตที่ดี การที่ประกาศคณะกรรมการบริหาร

กองทุนผู้สูงอายุ เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขอื่นที่ให้การสนับสนุนทางการเงินจากกองทุนผู้สูงอายุ ข้อ 3 (4) ที่กำหนดว่า “ผู้สูงอายุที่กู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพต้องมีคุณสมบัติและมีบุคคลที่น่าเชื่อถือตามที่ผู้อำนวยการกำหนดค่าประกัน” จึงเป็นการขัดต่อพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 และขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร พุทธศักราช 2560 มาตรา 71 วรรคสาม ที่ว่า “รัฐพึงให้ความช่วยเหลือเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ยากไร้และผู้ด้อยโอกาส ให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ”

ดังนั้น กรณีการกู้ยืมเงินกองทุนผู้สูงอายุที่มีจำนวนเงินไม่เกิน 30,000 บาท เพื่อเป็นการส่งเสริมสนับสนุนกู้ยืมเงินของผู้สูงอายุที่นำไปประกอบอาชีพเพื่อหารายได้พึ่งพาตนเอง ไม่ควรกำหนดเงื่อนไขให้นำบุคคลใดมาค้ำประกันการกู้ยืมเงินดังกล่าว เนื่องจากการให้ทุนประกอบอาชีพประเภทกู้ยืมเงินรายบุคคลอยู่บนแนวความคิดพื้นฐานของหลักต่าง ๆ ได้แก่ หลักการให้บุคคลพึ่งพาอาศัยตนเอง หลักสวัสดิภาพและความมั่นคงทางเศรษฐกิจ หลักประกัน โอกาสแห่งชีวิตในฐานะเป็นสมาชิกของสังคม หลักการส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชนในสังคม จึงจำเป็นต้องปรับปรุงและแก้ไขการค้ำประกันกู้ยืมเงินกองทุนผู้สูงอายุที่นำไปประกอบอาชีพ เพื่อให้เป็นตามเจตนารมณ์ของกฎหมายในการจัดตั้งกองทุนและให้ผู้สูงอายุสามารถเข้าถึงกองทุนผู้สูงอายุเพื่อเป็นหลักประกันสร้างรายได้ในการดำรงชีวิตและพึ่งพาตนเองอย่างมีคุณภาพ จึงเห็นควรให้มีการปรับปรุงแก้ไขประกาศคณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขอื่นที่ให้การสนับสนุนทางการเงินจากกองทุนผู้สูงอายุ ข้อ 3 (4) ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

อีกทั้งกำหนดระยะเวลาการชำระเงินที่กู้ยืมจากกองทุนผู้สูงอายุ ตามประกาศคณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ให้การสนับสนุนทางการเงินจากพ.ศ. 2549 ข้อ 5 (3) ที่กำหนดให้ชำระคืนรายงวด ภายในระยะเวลาไม่เกิน 3 ปี โดยไม่คิดดอกเบี้ยนั้น หากคำนวณการกู้ยืมเงินรายละ 30,000 บาท มีระยะเวลาชำระคืนเงินกู้ไม่เกิน 3 ปี เดือนละประมาณ 834 บาท (36 เดือน) ด้วยภาวะเศรษฐกิจและวิกฤตทางด้านโรคอุบัติใหม่ เช่น โรคโควิด 19 และโควิดสายพันธุ์ใหม่ XBB ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่พลิกผัน ไม่แน่ว่าจะเกิดขึ้นเมื่อใด เห็นได้จากการที่โรคโควิด19 ทำให้ผู้คนไม่สามารถประกอบกิจการค้าขายได้เป็นเวลา 2 ปี ด้วยเหตุนี้จึงควรขยายระยะเวลาคืนเงินกู้ไม่เกิน 5 ปีผ่อนชำระคืนเดือนละ 500 บาท (60 เดือน) ให้กับผู้สูงอายุที่กู้ยืมเงินไปประกอบอาชีพ ในการสร้างรายได้หาเลี้ยงชีพเพื่อพึ่งพาตนเอง

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะการวิจัย

จากผลการวิจัยข้อกฎหมายเกี่ยวกับกองทุนการประกอบอาชีพ ผู้สูงอายุกับการพึ่งพาตนเองปัญหาการค้ำประกันการกู้ยืมเงินกองทุนตามประกาศข้อกำหนดสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ ว่าด้วยคุณสมบัติผู้กู้ยืม ผู้ค้ำประกัน และหลักเกณฑ์ในการพิจารณาในข้อ 5 เกี่ยวกับการนำบุคคลและคุณสมบัติของผู้ค้ำประกัน ประกอบกับพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546

มาตรา 11 (3) กำหนดให้ผู้สูงอายุมีสิทธิได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบอาชีพนั้น การที่ประกาศคณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขอื่นที่ให้การสนับสนุนทางการเงินจากกองทุนผู้สูงอายุ พ.ศ. 2549 ในข้อ 3 (4) กำหนดให้ ผู้สูงอายุขอกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพต้องมีคุณสมบัติและมีบุคคลที่น่าเชื่อถือตามที่ผู้อำนวยการกำหนดค่าประกัน แสดงให้เห็นว่าการกู้ยืมเงินกองทุนผู้สูงอายุเพื่อประกอบอาชีพประเภทรายบุคคล เป็นการกำหนดเงื่อนไขที่เป็นปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึงกองทุนในการกู้ยืมเงินของผู้สูงอายุที่จะนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ เนื่องจากคุณสมบัติของผู้ค้ำประกันประกอบกับการกู้ยืมเงินที่เป็นรายบุคคลจำนวนไม่เกิน 30,000 บาทนั้น หากผู้กู้ยืมไม่สามารถหาผู้ค้ำประกันได้จะทำให้ไม่สามารถกู้ยืมเงินกองทุนผู้สูงอายุได้ เนื่องจากคิดเงื่อนไขไม่มีผู้ค้ำประกันตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้ เมื่อรัฐประสงค์ที่จะให้ผู้สูงอายุกู้ยืมเงินจากกองทุนเพื่อนำเงินไปประกอบอาชีพเพื่อสร้างรายได้และเป็นหลักประกันให้กับผู้สูงอายุในการดำรงชีพเพื่อสร้างรายได้และพึ่งพาตนเอง แต่การกำหนดเงื่อนไขดังกล่าว ส่งผลให้ผู้สูงอายุไม่สามารถเข้าถึงกองทุนได้ง่าย ด้วยเหตุนี้จำเป็นที่จะต้องลดเงื่อนไขการค้ำประกันกู้ยืมเงินกองทุน เพื่อประโยชน์ให้ผู้สูงอายุได้เข้าถึงกองทุนส่งเสริมการประกอบอาชีพได้ง่ายและสะดวก และการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุสามารถพึ่งพาตนเองได้

ส่วนระยะเวลาการคืนเงินกองทุนผู้สูงอายุ ตามประกาศคณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ให้การสนับสนุนทางการเงินจากกองทุนผู้สูงอายุ พ.ศ. 2549 ข้อ 5 (3) กำหนดให้คืนภายใน 3 ปี เห็นว่าเป็นระยะเวลาน้อยเกินไป เนื่องจากปัจจุบันมีเหตุการณ์และพลิกผันด้านโรคอุบัติใหม่ เช่น โรคโควิด 19 และโควิดสายพันธุ์ใหม่ XBB และไม่สามารถคาดการณ์ได้ล่วงหน้าว่าจะเกิดอะไรขึ้น จึงเห็นควรให้กำหนดระยะเวลาคืนเงินกองทุนผู้สูงอายุภายในระยะเวลา 5 ปี เพื่อรองรับสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นต่อไปในอนาคต และหากพ้นกำหนด 5 ปีให้มีสิทธิคิดดอกเบี้ยผิวนัดตามที่กฎหมายกำหนด

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการพัฒนากฎหมายกองทุนการประกอบอาชีพผู้สูงอายุกับการพึ่งพาตนเอง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและแก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้

1. ให้แก้ไขเพิ่มเติม เกี่ยวกับผู้ค้ำประกันการกู้ยืมเงินของผู้สูงอายุในการประกอบอาชีพตามประกาศคณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขอื่นที่ให้การสนับสนุนทางการเงินจากกองทุนผู้สูงอายุ พ.ศ. 2549 โดยแก้ไขและเพิ่มเติม ข้อ 3 (4)

“เมื่อผู้สูงอายุขอกู้ยืมเงินกองทุนประกอบอาชีพ ให้จัดเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลตรวจสอบคุณสมบัติรวมถึงข้อเท็จจริงของผู้กู้ยืมว่าเป็นผู้มีความสามารถในการประกอบอาชีพในเรื่องที่ขอรับการสนับสนุน ส่วนบุคคลค้ำประกันจะมีหรือไม่ ให้เป็นดุลพินิจของพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด หรือหัวหน้ากลุ่มที่ได้รับมอบหมายลงความเห็นในผลการอนุมัติ ”

2. ให้แก้ไขเพิ่มเติมระยะเวลาการคืนเงินกองทุนผู้สูงอายุในประกาศคณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ให้การสนับสนุนทางการเงินจากกองทุนผู้สูงอายุ พ.ศ. 2549 โดยแก้ไขและเพิ่มเติม ข้อ 5 (3)

“จ่ายเป็นเงินกู้ให้ผู้สูงอายุได้กู้ยืม เพื่อเป็นทุนการประกอบอาชีพโดยให้ผู้กู้ยืมเป็นรายบุคคลได้คนละไม่เกิน 30,000 บาท หรือผู้กู้ยืมเป็นรายกลุ่ม ๆ ละไม่น้อยกว่า 5 คน ได้กลุ่มละไม่เกิน 100,000 บาท และให้ชำระคืนรายงวด ภายในระยะเวลาไม่เกิน 5 ปี โดยไม่คิดดอกเบี้ย หากเกินกำหนดระยะเวลา ให้คิดอัตราดอกเบี้ยตามที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ผู้ขอกู้ยืมเงินต้องไม่ได้รับความช่วยเหลือจากแหล่งทุนอื่น หรือได้รับแต่ไม่เพียงพอ”

รายการอ้างอิง

กรมสุขภาพจิต. (2561). *มาตรการช่วยเหลือผู้สูงอายุ จากเป็นภาระยกระดับมีคุณค่า*. วันที่ค้นข้อมูล

1 พฤษภาคม 2566, เข้าถึงได้จาก <https://www.dmh.go.th/news-dmh/view.asp?id=27654>

กรมสุขภาพจิต. (2563). 93 วันสู่สังคม “คนชรา” 5 จังหวัด? คนแก่เยอะสุด -น้อยสุด. วันที่ค้น

ข้อมูล 1 พฤษภาคม 2566, เข้าถึงได้จาก <https://www.dmh.go.th/news-dmh/view.asp?id=30453>

จิราภรณ์ ชัยก้า. (2563). *การดำเนินงานพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุของศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุจังหวัดลำพูน*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

จุไรรัตน์ เอียวพันธ์. (2558). *รายงานการศึกษากองทุนผู้สูงอายุ*. วันที่ค้นข้อมูล 1 พฤษภาคม 2566, เข้าถึงได้จาก https://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parbudget/ewtdl_link.php?nid=98

ฐานเศรษฐกิจ. (2565). *สรุปเพิ่มเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ 2565 นาน 6 เดือน อายุ 60-90 ขึ้นไป ได้กี่บาท*.

วันที่ค้นข้อมูล 1 พฤษภาคม 2566, เข้าถึงได้จาก <https://www.thansettakij.com/economy/522663>

ไทยรัฐออนไลน์. (2566). *หมัดต่อหมัด 9 พรรคการเมือง กับนโยบายผู้สูงอายุ เบี้ย งาน สิทธิ*. วันที่ค้นข้อมูล 1 พฤษภาคม 2566, เข้าถึงได้จาก <https://www.thairath.co.th/scoop/infographic/2684578>

ประกาศคณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ เรื่องหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขอื่นที่ให้การสนับสนุนทางการเงินจากกองทุนผู้สูงอายุ ลงวันที่ 7 มิถุนายน 2549.

ประกาศคณะกรรมการบริหารกองทุนผู้สูงอายุ เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ให้การสนับสนุนทางการเงินจากกองทุนผู้สูงอายุ (ฉบับที่ 2) ลงวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2552.

ภูมิ โชคเหมาะ และคณะ. (2552). *รายงานการวิจัยเรื่องกฎหมายการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.

ปวริศา ผลกล้า และจิตภา พรยิ่ง

พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546. (2546, 27 ธันวาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 134 ตอนที่ 131 ก.
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร พุทธศักราช 2560. (2560, 6 เมษายน). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 134 ตอนที่
40 ก.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2565). การสำรวจประชากรผู้สูงอายุในประเทศไทย พ.ศ. 2565. วันที่ค้น
ข้อมูล 1 พฤษภาคม 2566 เข้าถึงได้จาก <https://www.dop.go.th/th/know/side/1/1/1962>

อุบล วุฒิพรโสภณ, พระเทพศาสนากิจบาล, สัญญา ศดประเสริฐ และสมานใจ จันทร์ท้าว. (2562).

นโยบายประชารัฐกับการส่งเสริมการพึ่งพาตนเองผู้สูงอายุจังหวัดนครปฐม. วารสารมหา
จุฬานาครธรรมส์, 6(10), 48-54.